

OKULÖNCESİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ KENDİ SUNUM BECERİLERİNE İLİŞKİN ÖZ DEĞERLENDİRMELERİ İLE EĞİTİCİ DEĞERLENDİRMESİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Hatice Kumandaş
Artvin Çoruh Üniversitesi

Dr. Ömer Kutlu
Ankara Üniversitesi

Özet

Bu çalışmada, okulöncesi öğretmen adaylarının alanlarında kullanılan bir ölçme aracını derinlemesine inceleme ve sınıfa sunma becerilerini, öz değerlendirme ve eğitici değerlendirmeleriyle karşılaştırılması amaçlanmıştır. Araştırma grubunu, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Okulöncesi Öğretmenliği Bölümü 3. sınıfında öğrenim gören 55 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veriler, sunu becerilerinin değerlendirilmesinde kullanılan dereceli puanlama anahtarı ile toplanmıştır. Analiz sonucunda okulöncesi öğretmen adayı öz değerlendirme puanlarının ortalamasının öğretim elemanı tarafından yapılan değerlendirme puanlarının ortalamasından anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür. Bununla birlikte akademik başarı yüksek öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanlarının, akademik başarı düşük öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanlarından daha düşük olduğu görülmüştür. Sonuç olarak bu araştırmada, öğretmen adaylarının kendilerine öğretim elemanından daha fazla puan verdikleri, yaptıkları değerlendirmede kendi performanslarını nesnel olarak değerlendiremedikleri görülmüştür. Ayrıca akademik açıdan daha başarılı olan öğrencilerin kendilerini hedeflediklerinden daha aşağıda gördükleri akademik başarı düşük öğrencilerin ise performansları olduklarından daha iyi algıladıkları görülmüştür. Bu sonuçlar doğrultusunda öğretmen adaylarının neleri yapabildiklerinin farkına varmalarını sağlayacak öğretim etkinliklerine ağırlık verilmelidir. Özellikle üniversitelerde öğretim elemanları öz değerlendirme, akran değerlendirme çalışmalarını yapmaları konusunda teşvik edilmelidir.

Anahtar Sözcükler

Öz değerlendirme, Sunu yapma becerisi, Dereceli puanlama anahtarı, Okulöncesi öğretmen adayları.

THE COMPARISON OF TRAINERS AND SELF ASSESSMENTS REGARDING PRESENTATION SKILLS OF PRESCHOOL TEACHERS CANDIDATE

Dr. Hatice Kumandas

Artvin Coruh University

Dr. Omer Kutlu

Ankara University

ABSTRACT

In this study, it is aimed to compare preschool teacher candidates deeply examining and presenting to class skills of a measuring device used in their field with self assessment and trainers' evaluations. The study group is composed of 55 students, in 2009/2010 educational year, Ankara University, Educational Sciences Faculty, Preschool Teacher Programme, Grade 3. The data in research is collected with graded pointed key used in evaluating presenting skills. In the conclusion of research, it was seen that the average grade of preschool teacher candidates self assessment is considerably higher than those made by trainers. However, it is seen that the teacher candidates' self assessment points whose academic success is higher is lower than those who have lower academic success. Consequently, it has been seen that teacher candidates gave more points to themselves than trainer and they did not evaluate their performance objectively. Furthermore, it has been seen that the students with more academic success consider themselves at a lower place than the place they aimed and the students with lower academic success perceive their performances better than they actually are. Along with these conclusions, it should be given priority to educational activities which will provide them to notice what teacher candidates can do and trainer should be encouraged to make peer assessment and self assessment studies.

Keywords

Self assessment, Presentation skill, Scoring rubric, Preschool teacher candidates.

GİRİŞ

Günümüzde araştırma yapan, yaratıcı ve eleştirel düşünen, kendini tanıyan, kendine güvenen, öğrendiklerini gerçek yaşamda kullanabilen bireylere sahip ülkeler, gelişmekte ve değişen dünyaya daha kolay ayak uydurabilmektedirler. Topluların gelişmesinde ve ilerlemesinde rol oynayacak nitelikli bireyleri yetiştirme sürecinde, alınan okul eğitimi önemli bir yere sahiptir. Bu açıdan öğretim sürecinin etkililiğinde alan yeterliğine ve eğitsel yeterliğe sahip öğretmenlerin rolü üzerinde durulmaktadır. Hazırlanan öğretim programları, kullanılan öğretim yöntemleri ve araç gereçler ne kadar yeterli olursa olsun, öğretmenler öğreticilik becerileri açısından yetkin olmadığında, programların amaçlarına ulaşması da zorlaşmaktadır (Aral, Kandır ve Yaşar, 2002).

Öğretmenlerin öğrencilerine; araştırma yapma, yaratıcı düşünme, problem çözme gibi üst düzey zihinsel becerileri kazandıracak öğrenme ortamları hazırlamaları beklenmektedir (Aksu, 2005; Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2010). Öğretmenlerin alanında yetkin olabilmeleri, öğrencilerine kazandırmaları beklenen üst düzey zihinsel becerilere kendilerinin de sahip olmasıyla mümkündür. Bunun yanında öğretmenlerin, alanlarıyla ilgili çalışmaları izlemeleri, öğrenme-öğretme süreçleriyle ilgili deneyimlere sahip olmaları ve bilgilerini aktarabilmeleri gerekir (Buchberger, Campos, Kallos ve Stephenson, 2000).

Öğretmenlerin sahip olması gereken temel becerilerden biri de “sunu yapma”dır. Sunu yapma, eğitici niteliğinin geliştirilmesinde önemlidir. Özellikle öğretmen yetiştiren programlarda bu becerinin mutlaka geliştirilmesi gerekir. Ancak birçok üniversite mezununun, grup önünde etkili konuşma, düşüncelerini tutarlı ve özlü biçimde aktarma becerisine yeterince sahip olmaması verilen eğitimin sorgulanması gerektiğini ortaya koymaktadır (Murphy, 1996).

Sözü edilen farklı düşünme becerilerinin öğrencilere kazandırılması sürecinde, öğrencinin başarısı hakkında karar verirken, farklı değerlendirme yollarının birlikte kullanılması gerekmektedir. Öğrencinin sahip olduğu öğrenme düzeyinin yükseltilmesi ve değerlendirmede öğretim elemanına olan bağlılığın azaltılması için öğretici tarafından yapılan değerlendirmelerin yanında, öğrencinin de katılımını sağlayan değerlendirme yollarının da kullanılması önerilmiştir (Orsmond, Merry ve Reiling, 2000). Öğrencileri değerlendirme sürecine katmanın en önemli amacı, öğrenmeyi derinleştirmek ve anlamlı hale getirmektir. Etkili bir öğrenmenin arkasında; öğrenmeyi isteme (içsel güdüleme), öğrenmeye gereksinim duyma (dışsal güdüleme), yaparak öğrenme (uygulama, deneme-yanılma), geribildirimle öğrenme (yapılandırıcı eleştiri), öğrenileni anlamlandırma ya da içselleştirme etmenleri yatmaktadır (Ross, Rolheiser ve Gray, 1998).

Öğretim sürecinde “öz değerlendirme” öğrenci katılımını sağlamak için en yaygın kullanılan değerlendirme yollarından biridir. Öz değerlendirme; öğrencinin

kendini değerlendirmesi ya da özelliklerini, tutumlarını ve ders hazırlıklarını kullanarak öğrenmelerine ilişkin bakış açısını ortaya koyması olarak tanımlanmaktadır (Garcia ve Floyd, 1999).

Bireylerin, özellikle üniversite öğrencilerinin değerlendirme sürecine katılarak kendilerini değerlendirmesi ve bu sorumluluğun bilincinde olması kendi öğrenme süreci üzerinde istekli davranışlar göstermesini sağlayacaktır. Black ve William (1998) ile Dochy, Segers ve Sluijman (1999) tarafından yapılan araştırmalar, öğrencilere geribildirim vermenin, onları ölçme ve değerlendirme sürecine katmanın öğrenmelerine katkı sağladığını göstermektedir.

Eğitimde öz değerlendirme yapılmasının çeşitli nedenleri vardır. Bu nedenlerden hangisinin daha önemli olduğu değerlendirme sürecinin yapıldığı durumlara bağlı olarak değişir. Bu nedenler şöyle özetlenebilir (Race, 2001):

- Öğrenciler aslında doğal olarak kendilerini ve arkadaşlarını değerlendirme süreci içinde bulunurlar. Sınıf içinde ve dışında birbirlerinden çok şey öğrenirler. Kendilerini arkadaşları ile karşılaştırarak birçok durumla ilgili kendi öğrenme süreçlerini ortaya koymaya çalışırlar. Öz değerlendirme öğrencilerin doğal olarak alışık oldukları bu süreci daha sistemli ve biçimsel (formel) duruma getirmektedir.
- Öğretmen değerlendirmesi bazı durumlarda yeterince güvenilir, geçerli ve açık olmayabilir. Öğrenci değerlendirmesi, öğretmenlerin değerlendirmelerini yeniden gözden geçirmelerine katkı sağlayabilir.
- Öğrencinin öğrenmeyle ilgili deneyimleri derinleşerek artar. Öğrenci bir görev ya da etkinlikle ilgili çalışmalarını başka görev ya da etkinlikle ilgili çalışmalarla karşılaştırarak kendini daha nesnel değerlendirebilir.
- Öğrencilerin değerlendirme sürecinin içinde olması, öğretmenin öğretim sürecinde yaptıklarını daha iyi anlamasını sağlar.
- Öz değerlendirme öğrencilerin kendi gelişimlerini yansıtmaya ve kendilerini eleştirmelerine olanak tanır. Onların bağımsız öğrenen bireyler olmasını sağlar.
- Öğrencilerin yaşam boyu öğrenen bireyler olması için gereken üst düzey düşünme becerilerini kazanmasına yardım eder.

Öğretmenlerin; alanında donanımlı, üst düzey düşünme becerilerine sahip, öğrendiklerini sınıfa aktarabilen, öğrencilerinin bireysel farklılıklarını anlayabilen bireyler olarak yetişebilmesi için aldıkları eğitim sürecinde öz değerlendirme yapmaları gereklidir. Bu durum okulöncesi öğretmenlerin yetiştirilmesi sürecinde daha da önem kazanmaktadır. Çünkü çocukların sağlıklı kişilik geliştirebilmeleri ve yeteneklerini etkin olarak kullanabilmeleri, çocukluk yıllarındaki deneyimlerine dayanmakta, bu deneyimler ise eğitimle sağlanmaktadır. Bu nedenle

okulöncesi eğitim, yaşam için temel oluşturmakta ve çocukların geleceğe hazırlanmalarında önemli bir basamak olmaktadır. Araştırmalar, çocukluk yıllarında kazanılan davranışların yetişkinlikte, bireyin kişilik yapısını, tavırlarını, alışkanlıklarını, inançlarını ve değer yargılarını büyük ölçüde biçimlendirdiğini ortaya koymaktadır (Yavuzer, 2006). Kendisi ve yetenekleri hakkında olumlu duygular geliştiren çocukların, yetersizlik ve başarısızlık duygularına sahip olanlardan daha meraklı, araştıran ve güdülenmiş kişiler oldukları gözlenmektedir (Senemoğlu, 1994). Bu açıdan okulöncesi öğretmen yetiştiren programlarda verilen eğitimin niteliği de önemli olmaktadır.

Okulöncesi öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri derslerde yaptıkları çalışmalara ilişkin kendilerini nasıl değerlendirdikleriyle ilgili araştırmalara alanyazında çok az rastlanmaktadır. Ayrıca Türkiye’de okulöncesi öğretmenlerin bilgi düzeyleri, yeterlikleri ve tutumlarıyla ilgili Senemoğlu (1994), Karakaş (2002), Şahin ve Dursun (2009), Özbey ve Alisinanoğlu (2009) tarafından araştırmalar yapılmıştır. Ancak öğretmen adaylarının biliş ötesi zihinsel süreçlerini (metacognition) nasıl kullandıklarını ve kendilerini nasıl değerlendirdikleri ile ilgili bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle okulöncesi öğretmen adaylarının alanıyla ilgili bir konuyu derinlemesine inceleme ve sunma becerilerini biliş ötesi süreçlerini kullanarak nasıl değerlendirdiklerinin incelenmesi ve bu değerlendirmelerin eğitici değerlendirmeleriyle karşılaştırılması önemli görülmüştür.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, okulöncesi öğretmenliği programında öğrenim gören 3. sınıf öğrencilerinin yaptıkları sunuya ilişkin öz değerlendirmeleri ile dersin öğretim elemanı tarafından yapılan değerlendirmenin karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Okulöncesi öğretmen adaylarının sunu yapma becerilerine ilişkin olarak öz değerlendirmeleri ile öğretim elemanının değerlendirmesi arasında manidar bir fark var mıdır?
2. Akademik başarıları yüksek öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanları ile akademik başarıları düşük öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanları arasında manidar bir fark var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma, genel tarama modellerinden karşılaştırma türü ilişkisel tarama modelindedir. İlişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelidir (Karasar, 2005). Bu açıdan araştırmada, öğretmen adaylarının sunu yapma becerileri ile öz değerlendirmeleri arasında bir fark olup olmadığı, karşılaştırma türü ilişkisel tarama modeli kullanılarak incelenmiştir.

Araştırma grubunu, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi, Okulöncesi Öğretmenliği Bölümü 3. sınıfında öğrenim gören 55 öğrenci oluşturmuştur. Öğrencilerden 3'ü (%6) erkek 52'si (%94) ise kızdır. Bu fark okulöncesi öğretmenliği programını daha çok kız öğrencilerin tercih etmesinden kaynaklanmaktadır.

Araştırma okulöncesi öğretmenlik programında okuyan öğrencilerin ölçme ve değerlendirme dersinde yaptıkları sunu konusunun değerlendirilmesi ve öğrenci başarısının belirlenmesinde bir ölçüt olarak kullanılmasıyla ilgilidir. Araştırmada öğrencilerden, okulöncesi alanında kullanılan psikolojik bir ölçme aracını Öner (2007), tarafından önerilen “psikolojik ölçme araçlarını inceleme ölçütleri”ne göre incelemeleri, hazırladıkları raporları sınıfta sunmaları ve kendi sunum performanslarını değerlendirmeleri istenmiştir. Öğrencilerin performanslarını aynı zamanda dersi veren öğretim elemanı da değerlendirmiştir. Araştırmada veriler Aslanoğlu ve Kutlu (2003) tarafından geliştirilen “Sunu Becerilerinin Değerlendirilmesinde Kullanılan Dereceli Puanlama Anahtarı” ile toplanmıştır. Dereceli puanlama anahtarı (DPA), öğrenciye verilen ve özellikle üst düzey düşünme gerektiren bir görev (performans görevi) için hazırlanmaktadır. Bu görev öğrencinin kendi yanıtını oluşturması (yapılandırması) gereken bir özellik taşımakta ve öğrenciden öğrenciye değişen yanıtlar içermektedir (Kutlu, Doğan ve Karakaya, 2010). Yanıtların öğrenciden öğrenciye değişiklik göstermesi puanlama yolunun doğasını değiştirmekte ve görev için beklenen yanıtların ölçütlere göre yapılandırıldığı bir puanlama anahtarı oluşturulmaktadır (Popham, 1997). Bu puanlama anahtarı, gösterilen başarının düzeyleri hakkında da bilgi vermekte ve her ölçüt için düşük başarıdan yüksek başarıya doğru başarı düzeyleri tanımlanmaktadır. DPA, başarı düzeylerini ayrıntılandırmadan belirleyen “bütünsel (holistic rubric)” ve ayrıntılı olarak belirleyen “analitik (analytical rubric)” olmak üzere iki ayrı biçimde düzenlenmektedir. Bu araştırmada sunu becerileri için kullanılan dereceli puanlama anahtarı, uzman görüşüne başvurularak analitik özellikte hazırlanmıştır.

Öğretmen adayları kendi sunumlarını “*içerik, anlatım, materyal kullanımı, iletişim ve zamanı etkin kullanma*” ölçütlerine göre değerlendirmişlerdir. Her alt ölçüt için öğretmen adayları sunu performanslarıyla ilgili kendilerine 1-4 arasında değişen başarı düzeylerinde puanlar vermişlerdir. Başarı puanları toplanmış ve öğrencinin kendisine verdiği toplam puan hesaplanmıştır. Beş ölçütten alınacak en yüksek puan 20 en düşük puan ise 5'tir. Araştırmada aynı puanlama anahtarıyla öğretim elemanı da öğretmen adayını değerlendirmiş ve iki puan arasındaki fark karşılaştırılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde ilişkili ve ilişkisiz örnekler için t-testi kullanılmıştır. Tüm çözümlenmelerde 0.01 manidarlık düzeyi dikkate alınmıştır.

BULGULAR

Sunu yapma becerilerine ilişkin olarak okulöncesi öğretmen adayları ve öğretim elemanı tarafından verilen puanların ortalamaları arasında manidar bir fark olup olmadığı ilişkili örneklem t-testi ile incelenmiştir. Sonuçlar Çizelge 1’de verilmiştir.

Çizelge 1. Öğretmen adayları ve öğretim elemanları tarafından verilen puanların karşılaştırılmasına ilişkin t-testi sonuçları

Puanlama Yapan Kişi	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Öğretmen Adayı	55	16,02	2,20	54	2,66	0,00
Öğretim Elemanı	55	14,42	2,93			

Analiz sonucunda okulöncesi öğretmen adayı öz değerlendirme puanlarının ortalamasının ($\bar{x}=16,02$), öğretim elemanı tarafından yapılan değerlendirme puanlarının ortalamasından ($\bar{x}=14,42$) anlamlı derecede yüksek olduğu görülmüştür [$t_{(54)}=2,66$, $p<.01$]. Başka bir anlatımla okulöncesi öğretmen adayları kendilerine öğretim elemanından daha yüksek puan vermiştir. Bu durum öğretmen adaylarının kendi hatalarını yeterince göremedikleri ve kendilerine ilişkin değerlendirmeler yaparken yeterince yansız olmadıkları biçiminde yorumlanabilir.

Akademik başarısı yüksek öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanları ile akademik başarısı düşük öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanları arasında manidar bir fark olup olmadığı ilişkisiz örneklem için t-testi ile çözümlenmiştir. Sonuçlar Çizelge 2’de gösterilmiştir.

Çizelge 2. Akademik başarı durumuna göre öz değerlendirme puanlarına ilişkin ilişkisiz örneklem t-testi sonuçları

Akademik Başarı	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
Yüksek	28	14,82	2,27	53	-4,91	0,00
Düşük	27	17,26	1,62			

Çizelge 2’ye göre, akademik başarı durumuna göre öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanları arasında anlamlı bir fark bulunmaktadır [$t_{(53)} = -4,91$, $p<.01$]. Bu durum akademik başarısı yüksek öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanlarının ($\bar{x}=14,82$), akademik başarısı düşük öğretmen adaylarının öz değerlendirme puanlarından ($\bar{x}=17,26$) daha düşük olduğunu göstermektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada, öğretmen adaylarının yaptıkları sunu için kendilerine öğretim elemanından daha fazla puan verdikleri, sunu başarılarını puanlama anahtarındaki ölçütler doğrultusunda öğretim elemanının algıladığından daha yüksek algıladıkları görülmüştür.

Yapılan sunu konusunda, ders başarısı yüksek olan öğrencilerin kendilerini, ders başarısı düşük öğrencilerden daha aşağıda değerlendirmeleri ise bu öğrencilerin daha gerçekçi değerlendirmeler yaptıkları konusunda bilgi vermektedir. Bu duruma, öğretmen adayı öğrencilerin hem ilköğretim ve ortaöğretimde hem de yükseköğretimde çalışmalarını değerlendirme konusunda fırsat ve bilgi verilmemiş olması etkili olmuş olabilir.

Okulöncesi öğretmen adaylarının özellikle meslek yaşamlarında sıkça kullanacakları temel becerilerden biri olan sunu yapma becerisini kazanabilmeleri ve kendilerini doğru olarak değerlendirebilmeleri çok önemlidir. Ashcroft ve Palacio (1996), Brown, Bull ve Pendlebury (1997) yaptıkları araştırmalarda, üniversite düzeyinde öğrencilerin kendilerini ya da birbirlerini değerlendirmelerinin, öğrenilecek bilgi ve becerilerin öğrenilme düzeylerini yükselteceğini savunmuşlardır.

Falchikov (1986), Stefani (1994), Boud (1995), Hanrahan ve Isaacs (2001), eğitim öğretim sürecinde yapılan öz değerlendirmenin, derse katılımı artırdığını, bağımsız düşünebilme ve düşünceleri kolaylıkla aktarabilme becerisini geliştirdiğini ve üst düzey düşünme becerisi kazandırdığını belirtmişlerdir. Bu açıdan öğretmen adaylarının kendilerini eleştirel gözle değerlendirebilmeleri, yapabilecekleri hakkında doğru ve nesnel bilgi edinebilmeleri için üniversitede aldıkları eğitim ve öğretim sürecinde öz değerlendirme yapabilmeleri önemlidir. Bu amaçla, geleneksel kâğıt-kalem sınavlarından çok, üst düzey düşünme becerilerini gerçekçi durumlarda kullanmalarını gerektiren ölçme ve değerlendirme çalışmaları yapmaları sağlanmalıdır. Bu noktada eğitim fakültelerine; var olan öğretim programlarını gözden geçirmeleri ve öğretmen adaylarının neleri yapabildiklerinin farkına varmalarını sağlayacak öğretim etkinliklerini yeniden düzenlemeleri konusunda önemli görevler düşmektedir.

Bu açıdan öğretim elemanlarının, yaptıkları çalışmaları değerlendirmeleri konusunda öğrencilerine ortam yaratmaları, onları öz ve akran değerlendirmesi yapma konusunda özendirmeleri yerinde olacaktır. Kendini yeterince tanıyan, neleri tam, neleri eksik yaptığını bilen öğretmen adayları, çalışma yaşamına başladıklarında daha az sorunla karşılaşacaklardır.

KAYNAKLAR

- Aksu, M. (2005). Eğitim fakültelerinin değişen rolleri ve Avrupa boyutu. *Eğitim Fakültelerinde Yeniden Yapılandırmanın Sonuçları ve Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu*, 22-24 Eylül 2005, Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Ankara.
- Aral, N., Kandır, A. ve Can Yaşar, M. (2002). *Okul öncesi eğitim ve okul öncesi eğitim programı*. Ankara: YA-PAY Yayınları.
- Ashcroft, K. ve Palacio, D. (1996). *Researching into assessment and evaluation in colleges and universities*. London: Kogan Page.
- Aslanoğlu, A. ve Kutlu, Ö. (2003). Öğretimde sunu becerilerinin değerlendirilmesinde dereceli puanlama anahtarı kullanılmasına ilişkin bir araştırma. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 36, 1-2.
- Black, P. ve William, D. (1998). *Inside the black box: Raising standards through the classroom assessment*. New York: Phi Delta Kapan. 80-2.
- Boud, D. (1995). *Enhancing learning through self assessment*. London: Kogan Page.
- Brown, G., Bull, J. ve Pendlebury, M. (1997). *Assessing student learning in higher education* London: Routledge.
- Buchberger, F., Campos, B. P., Kallos, D. ve Stephenson, J. (Eds.), (2000). *Green paper on teacher education in Europe*. Sweden: TNTEE Editorial Office. Comparative Legal Education.
- Dochy, F., Segers, M. ve Sluijman, S. (1999). The use of self-, peer and co-assessment in higher education: A review. *Studies in Higher Education*, 24, 331-350.
- Falchikov, N. (1986). Product comparisons and process benefits of collaborative peer group and self-assessments. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 11, 146-166.
- Garcia, J. A. ve Floyd, C. E. (1999). Using single system design for student self-assessment: A method for enhancing practice and integrating curriculum. *Journal of Social Work Education*, 35(3), 451-461.
- Goodrich, A. H. (2001). The effects of instructional rubrics on learning to write. *Current Issues in Education*, 4(4).
- Hanrahan, S. J. ve Isaacs, G. (2001). Assessing self and peer assessment: The students' views. *Higher Education Research and Development*, 20, 53-70.
- Karakaş, U. U. (2002). Okul öncesi öğretmenlerin yeterlikleri. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi*. 15. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kutlu, Ö., Doğan, C. D. ve Karakaya, İ. (2010). *Öğrenci başarısının belirlenmesi: Performansa ve portfolyoya dayalı durum belirleme*. (3. Baskı), Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Murphy, E. (1996). *Developing student presentation skills. different approaches: Theory and practice in higher education*. Proceedings Herdsa Conference 8-12 July. Australia. Web: <http://www.herdsa.org.au/confs/1996/murphy>.
- Orsmond, P., Merry, S. ve Reiling, K. (2000). The use of student derived marking criteria in peer and self-assessment. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 25, 23-38.

- Öner, N. (1997). *Türkiye’de kullanılan psikolojik testler*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Özbey, S. ve Alisinanoğlu, F. (2009). Okul öncesi eğitim kurumlarında görev yapan öğretmenlerin fen etkinliklerine ilişkin yeterliklerinin bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(1), 1-18.
- Race, P. (2001). *Self, peer and group assessment*. New York: Higher Education Academy.
- Ross, J. A., Rolheiser, C., ve Hogaboam-Gray, A. (1998). Student evaluation in cooperative learning: Teacher cognitions. *Teachers and Teaching: Theory and Practice*, 4(2), 299-316.
- Senemoğlu, N. (1994). Okulöncesi eğitim programı hangi yeterlikleri kazandırmalıdır? *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10, 21-30.
- Stefani, L. A. J. (1992). Comparison of collaborative, self, peer and tutor assessment in a biochemistry practical. *Biochemical Education*, 20, 148-151.
- Şahin, H. ve Dursun, A. (2009). Okul öncesi öğretmenlerinin iş doyumları: burdur örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(18), 160-174.
- TED. (2009). *Öğretmen yeterlikleri: Özet rapor*. Ankara: Türk Eğitim Derneği (TED) Yayınları. 1. Baskı. ISBN 978-9944-5128-7-9.
- Yavuzer, H. (2006). *Çocuğunuzun ilk altı yılı*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

EXTENDED ABSTRACT

The education process for teachers is quite important in order them to be qualified and well equipped in their field, to have high level intellectual skills, to be able to use things they have learned before in daily life, to know themselves and their surroundings, to be able to train students as individuals who can better understand their individually differences. Especially, preschool teachers should use these skills more actively, because individuals' developing healthy characters and using their abilities effectively depend on the experiences gained in childhood period. Important part of these experiences is gained by means of education. Because of this reason, education taken in preschool period acts as the basement in every field of life and is an important step to prepare person for future. A survey has been conducted about preschool teachers' knowledge level, their attitude and sufficiency. However, there has not been encountered a survey about how teacher candidates use their high level intellectual skills and how they evaluate themselves. For this reason, it is considered necessary to examine how preschool teacher candidates evaluate their deeply researching and presenting skills on a subject about their fields and to compare these evaluations with their educational evaluations.

In this study, it is aimed to compare preschool teacher candidates deeply examining and presenting to class skills of a measuring device used in their field with self assessment and trainers' evaluations. The study group is composed of 55 students, in 2009/2010 educational year, Ankara University, Educational Sciences Faculty, Preschool Teacher Program, Grade 3. The data in research is collected with graded pointed key used in evaluating presenting skills.

This study covers an assessment of the presentation subjects of the students who are studying in the pre-school education program, for the assessment and evaluation lecture, and using this as a criterion to determine student success. In the study, the students were asked to analyze a psychological assessment tool used in the field of pre-school education in accordance with the "criteria for analyzing psychological assessment tools" presented by Öner (2007), to present their related reports in the class, and to assess their own presentation performance. Student performances were also assessed by the instructor giving the lecture. The data in the study were summarized using the "Rubric Used in the Assessment of Presentation Skills" developed by Aslanoglu and Kutlu (2003). Rubric is a type of grading where the expected answers for the study are listed or structured (Popham, 1997). In this study, rubric used for presentation skills were analytically prepared with reference to expert opinions.

Prospective teachers assessed their presentations in terms of "*content, narration, material use, communication, and effective use of time*". For each sub-topic, the prospective teachers gave themselves points ranging from 1 to 4 for their presentation performance. The total points were calculated. The same grading key was

also used by the instructor to assess the prospective teacher, and those two grades were compared. The t-test was used for related and unrelated samples to analyze the data. For all analyses, the significance level was 0.01.

In the conclusion of research, it was seen that the average grade of preschool teacher candidates self assessment is considerably higher than those made by trainers. However, it is seen that the teacher candidates' self assessment points whose academic success is higher is lower than those who have lower academic success. Consequently, it has been seen that teacher candidates gave more points to themselves than trainer and they did not evaluate their performance objectively. Furthermore, it has been seen that the students with more academic success consider themselves at a lower place than the place they aimed and the students with lower academic success perceive their performances better than they actually are. Along with these conclusions, it should be given priority to educational activities which will provide them to notice what teacher candidates can do and trainer should be encouraged to make peer assessment and self assessment studies.

YAZARLAR HAKKINDA

Dr. Hatice Kumandaş, Artvin Çoruh Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümü'nde yardımcı doçent olarak görev yapmaktadır. Yazar doktora derecesini 2013 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nden almıştır. İletişim Adresi: Artvin Çoruh Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü Şehir Yerleşkesi Merkez, Artvin / Eposta: haticekumandas@yahoo.com

Dr. Ömer Kutlu, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, Ölçme ve Değerlendirme Bölümü'nde yardımcı doçent olarak görev yapmaktadır. Yazar öğrenci başarı, test geliştirme, üst düzey zihinsel beceriler vb. konularda çalışmalar yapmaktadır. İletişim Adresi: Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Fakültesi. Cebeci-Ankara. / Eposta: omerkutlu@ankara.edu.tr

---

ABOUT THE AUTHORS

Dr. Hatice Kumandas is working at Artvin Coruh University Faculty of Education Department of Educational Sciences as an assistant professor. She had her Phd in 2013 from Ankara University Education Sciences Institute. Correspondence Address: Artvin Coruh University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences. Artvin. Email: haticekumandas@yahoo.com

Dr. Ömer Kutlu is working at Ankara University Faculty of Educational Sciences, Measurement and Evaluation Department as an assistant professor. His studies on student achievement, test development, high order thinking skills, etc. Correspondence Address: Ankara University, Faculty of Educational Sciences. Cebeci-Ankara. Email: omerkutlu@ankara.edu.tr

---

